Çevreme Duyarlıyım Değerlerime Sahip Çıkıyorum Projesi Aylık Eğitici Kılavuzu
Sayı:26 | Ekim 2026

ÇEDES

Çevre ve Değerlerde PUSULA

Okul Öncesi ve İlkokul Öğrencileri İçin

Saygı • Temizlik • Mahremiyet

Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum

EĞİTİCİ KILAVUZU

Saygı, Temizlik, Mahremiyet

Ekim 2026

Genel Yayın Yönetmeni
Dr. Ahmet İŞLEYEN

Yayın Koordinatörü
Bünyamin AKYÜZ

Proje Koordinatörü
Abdulaziz GÜVEN

Editör
Nurullah HATİPOĞLU

Yazarlar

Dr.Kasım Çazım
Ali Osman Altun
Esen Özipek
Pınar Asil
Şeymanur Karakaya

Kapak Tasarım ve Resimleme
Ahmet GEZER

İç Tasarım
Hanife KOYUTÜRK

Dil İncelemesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatih Muhammed ÇAKMAK
Dr. Kasım ÇAZIM

Teknik İnceleme
Yahya ATEŞ

Bu yayının 5846 sayılı fikir ve sanat eserleri kanuna göre her hakkı Millî Eğitim Bakanlığı Din Öğretimi Genel Müdürlüğüne aittir.
ISBN: 978-975-11-8266-1

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	
Kılavuz Hakkında	7
Etkinlikler Uygulanırken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	7
Kılavuz Uygulama Rehberi	8
ÇEDES Projesi Hazırlık Aşaması	10
Tanımlar ve Kısaltmalar	10
Yıllık Plan	11
Aylık Çalışma Planı Oluşturma	12
Genel Etkinlik Havuzu	13
Kılavuz İçerik Rehberi	15
Etkinlik Hazırlık Basamakları	16
1. HAFTA	
Dijital İçerik	17
Mesajını Güçlendir	17
Hikaye (Gönül Bahçesinin Anahtarı: Selam)	19
Haftanın Uygulama Etkinliği (Dünyanın Dili Farklı, Selamın Dili Bir)	21
Aile Katılımı	23
2. HAFTA	
Dijital İçerik	24
Mesajını Güçlendir	24
Hikaye (Temiz Çocuk)	26
Haftanın Uygulama Etkinliği (Temizlik Halkaları)	28
Aile Katılımı	32
3. HAFTA	
Dijital İçerik	33
Mesajını Güçlendir	33
Hikaye (Avucundaki Küçük Bulut)	35
Haftanın Uygulama Etkinliği (Çevre Muhafızları)	37
Aile Katılımı	40

4. HAFTA	
Dijital İçerik	41
Mesajını Güçlendir	41
Hikaye (Benim Resmim, Benim Sınırım)	43
Haftanın Uygulama Etkinliği (Mahremiyet Trafik Işıkları: Dur – Sor – İzin Al)	45
Aile Katılımı	48
5. HAFTA	
Dijital İçerik	49
Mesajını Güçlendir	49
Hikaye (Küçük Kapının Sırrı)	51
Haftanın Uygulama Etkinliği (İzin Alalım)	53
Aile Katılımı	55
Veli Mektubu	**56**

KILAVUZ HAKKINDA

Toplumların güçlü ve sağlıklı bir şekilde varlığını sürdürebilmesi, bireylerin birbirine olan bağlılığı ve sorumluluk bilinci ile mümkündür. Sosyal ilişkilerin sağlam temeller üzerine kurulması, toplumsal dayanışmanın güçlenmesi ve geleceğe güvenle bakılabilmesi için çocukların erken yaşta değerler bilinci kazanması büyük önem taşır. Bu kılavuz, öğrencilerin Ekim ayı kavramları olan **saygı, temizlik ve mahremiyet** değerlerini anlamalarını, içselleştirmelerini ve günlük yaşamlarında uygulayabilmelerini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Değerler, bireylerin davranışlarını şekillendiren en önemli rehberdir.

Saygı; başkalarının haklarına, fikirlerine ve emeklerine gösterilen özeni kapsar. İnsanlara, doğaya ve değerlerimize duyulan saygı sağlıklı ilişkilerin temelini oluşturur.

Temizlik; bireyin kişisel hijyeninin ve yaşam alanının düzeninin ötesinde, çevreyi korumayı, atıkları yönetmeyi ve ortak alanlara özen göstermeyi ifade eder.

Mahremiyet ise bireyin kendi kişisel sınırlarını koruması, öz alanına sahip çıkması ve hem fiziksel hem dijital dünyada başkalarının özel alanlarına saygı duymasıdır. Bu üç temel değer, öğrencilerin hem kendi hayatlarını hem de çevrelerini olumlu yönde etkilemelerine imkân tanır.

Kılavuzda, öğrencileri öğrenme çıktılarına ulaştıracak okul içinde ve okul dışında (mahalle, yakın ve uzak çevre vb.), MEB, DİB ve GSB kurumlarını, aile ve çevreyi de sürece dâhil edecek bütüncül etkinliklere yer verilmiştir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde yer aldığı gibi değerlerimiz; kişinin varoluşsal olarak anlam kazanmasına, ahlaklı ve erdemli bir kişilik yapısı kazanmasına ve toplumla bütünleşmesine kılavuzluk eder. Hazırlık aşamasında "Erdem-Değer-Eylem" modeli incelenerek eylemlerden değerlere, değerlerden erdemli insana ulaşmak hedeflenmiştir. Öğrencilerin bireysel farklılıklarını keşfetmeleri için zengin yöntemler kullanılmıştır.

Etkinlikler; öğrencileri düşünmeye, sorgulamaya ve olumlu davranışlar kazandırmaya teşvik ederken onların fiziksel, sosyal ve duygusal gelişimini destekler. Bu yönüyle kılavuz, millî ve manevi değerlere sahip çıkan, insan ve medeniyet arasında sağlıklı ilişkiler kuran, sosyal sorumluluklarını bilen, dengeli, duyarlı ve öz denetimli bireyler yetişmesine katkı sağlar.

ETKİNLİKLER UYGULANIRKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

1. Etkinlikleri uygulama esnasında öğrencilerin farklı becerileri, ihtiyaçları, hazırbulunuşlukları, ilgileri ve öğrenme tercihleri göz önünde bulundurularak uygun öğrenme-öğretme yöntem ve teknikleri dikkate alınmalıdır.
2. Eğitici, yayımlanacak yıllık çalışma planı ve eğitici kılavuzları kapsamında çalışma planı hazırlamalı ve yürütmelidir.
3. Etkinlikler MEB Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği ile MEB Sosyal Etkinlik İzinleri Yönergesi dikkate alınarak hazırlanmalıdır.
4. Önceden hazırlık yapılması gereken etkinliklerde okul içinde ve dışında (mahalle, yakın ve uzak çevre vb.), Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), Diyanet İşleri Başkanlığı (DİB) ve Gençlik ve Spor Bakanlığına (GSB) ait kurum ve kuruluşların tamamında öğrenci ve veli bilgilendirilmeli, eğitim ortamının ya da etkinliklerin hazırlanabilmesi için ilgili kişilere yeterli süre verilmelidir.

5. Etkinlikler esnasında öğrencilere verilecek görevler, onların öz güvenini artıran ve onlara sorumluluk bilinci kazandıran nitelikte olmalıdır. Öğrencilerin eğlenerek öğrenebileceği ve gönüllü olarak aktif rol alacağı bir ortam hazırlanmalıdır.
6. Etkinlikler uygulanırken karşılıklı saygı ve sevgi iklimi oluşturulmalı, öğrencilerin kendilerini ifade edebilecekleri bir eğitim ortamı hazırlanmalıdır.
7. Etkinlikleri uygulama esnasında her öğrenciye fırsat verilecek ortam oluşturulmalıdır. Öğrenci sayısının fazla olduğu durumlarda öğrenciler gruplara ayrılmalı; grupların her seferinde farklı öğrencilerden oluşmasına ve yaş, cinsiyet, beceri, gelişim özellikleri açısından denk olmasına dikkat edilmelidir.
8. Aile katılımlı etkinlikler hazırlanırken aile bireylerinin (vefat, anne-baba ayrı, engellilik vb.) özel durumları dikkate alınmalıdır.
9. Araç gereç gerektiren etkinlikler için hazırlık yapılarak eğitim ortamına gidilmelidir.
10. Etkinlikler uygulanırken olağan dışı bir durum yaşanmaması için gerekli tedbirler alınmalıdır.
11. Proje kapsamında yapılacak etkinliklerde "Eğitici Kılavuzu"nu kullanmak esastır. Eğitici, Kılavuz'da bulunmayan farklı bir etkinlik yapmak isterse il ya da ilçe ÇEDES koordinasyon kurullarından onay alır. İl ya da ilçe koordinasyon kurullarına başvurmadan önce eğitici aşağıda yer verilen etkinlik hazırlama veya geliştirme aşamalarını göz önünde bulundurmakla yükümlüdür.

Etkinlik hazırlama veya geliştirme aşamaları şunlardır:

- Hazırlanacak etkinlikler Anayasaya, yasalara ve projenin usul, esas ve amaçlarına uygun olmalı,
- Etkinliğe uygun ortam ve araç gereç seçilmeli,
- Yapılmak istenen etkinlikte ailenin gönüllü olmasına dikkat edilmeli,
- Etkinlikler planlanıp uygulanırken israftan kaçınılmalı,
- Uygulama süreçlerinde oluşabilecek riskler göz önünde bulundurulmalıdır.

KILAVUZ UYGULAMA REHBERİ

Değerli Eğitici,

Projemiz kapsamında hedeflenen öğrenme çıktılarına öğrencilerimizi ulaştırmada sizlerin gayreti, emeği, fedakârlığı ve örnek olması çok önemlidir. Sizlerin mesleki bilgi, birikim, tecrübe ve donanımınıza güveniyoruz.

Uzman ekibimizle hazırladığımız bu çalışmayı, sizlere ulaştırarak yanınızda olduğumuzu hissettirmek, etkili ve zengin içerik örnekleriyle sizleri desteklemek istiyoruz. Bu başlık altında aylık çalışma planınızı nasıl oluşturmanız gerektiği hakkında ipuçları bulacaksınız. Öğrenciyi tanımak, uygulama mekânının donanımı ve imkânları hakkında bilgi sahibi olmak işinizi kolaylaştıracaktır.

Aylık Çalışma Planı Oluşturma

1. Kılavuz içeriğinde haftalık olarak ayrılmış eylemleri inceleyerek öğrencilerinizde gördüğünüz ve öncelik verilmesi gerektiğini düşündüğünüz alanlarda hedefler belirleyiniz.
2. Belirlediğiniz öğrenme çıktıları ile ilgili sizler için örnek olarak hazırlanmış etkinlikleri inceleyerek yapmayı planladığınız etkinlikleri Tablo 1 üzerinde işaretleyiniz.
3. Tablo 2'de Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde bulunan etkinlikler; saygı, estetik, mütevazılık, adalet, dürüstlük, özgürlük, sorumluluk, temizlik, sağlıklı yaşam, sabır, sevgi, dostluk, merhamet, vatanseverlik, yardımseverlik, çalışkanlık, aile bütünlüğü, mahremiyet, tasarruf ve duyarlılık değerlerinin tümü için yapılabilir.
4. Eğitici, bulunduğu bölgenin ve görev yerinin şartlarını göz önünde bulundurarak Tablo 2'den de seçim yapabilir.
5. Etkinlikler yapılırken şu yöntem ve teknikler kullanılır: yaparak yaşayarak öğrenme, iş birlikçi öğrenme, proje tabanlı öğrenme, sosyal kültürel geziler, mahalle etkinlikleri, ayın değeri ile ilgili ziyaretler, hikâye ve görsel yorumlama, dijital içerik izleme, sportif turnuvalar, geleneksel oyunlar, drama, beyin fırtınası, öykü oluşturma, kavram haritaları, soru-cevap, tartışma, örnek olay, münazara, gezi-gözlem, değer telkini, davranış değiştirme, değer belirginleştirme, değer analizi yaklaşımı, karakter eğitimi, eylem öğrenme.
6. Etkinlikler yakın ve uzak çevrede yapılacaksa eğitici tarafından gerekli güvenlik önlemleri alınarak planlama yapılabilir.
7. Eğitici, çalışma planına aldığı etkinlikleri MEB, DİB ve GSB'ye bağlı kurum ve kuruluşların hangisinde gerçekleştireceğine karar verir.
8. Eğitici, okul dışı yapılacak etkinliklerde destek alabileceği paydaş kurum temsilcileri olup olmadığı konusunda ilçe koordinatöründen bilgi alır.
9. Eğitici, paydaş kurum temsilcileri varsa oluşturduğu aylık çalışma planını onlarla paylaşır ve iş birliği yapar. Yapılabilecek ortak çalışmalar istişare edilerek gerekli planlamalar yapılır.
10. Eğitici, uygulamaya karar verdiği etkinliklerde velileri sürece dahil etmek için aşağıdaki adımları takip eder:
    - Uygulamaya karar verdiği etkinlikleri her ayın ilk haftası velilere göndererek onları bilgilendirir.
    - Veli mektubunu her ayın ilk haftası velilere gönderir.
    - Veli, öğrenci ve paydaş kurumlar ile kahvaltı, piknik, iftar vb. programları mümkün olabilecek sıklıkta düzenler. [Aile katılımlı etkinlikler hazırlanırken aile bireylerinin (vefat, anne-baba ayrı, engellilik vb.) özel durumları dikkate alınmalıdır.]
    - Eğiticiye, öğrencileri uygulama mekânına götürmeden önce veya götürürken ayın değerleri ile ilgili öğrencileri motive edecek, düşündürecek, bilgilendirecek, öğrencilerin farkındalıklarını arttıracak ve kalıcı davranış değişikliğine katkıda bulunacak bir konuşma yapması tavsiye edilir.
11. Okul dışında yapılacak etkinlikler için proje kapsamında alınan genel veli izin belgeleri haricinde etkinliğe özel veli izin belgeleri alınması gerekir.

ÇEDES PROJESİ HAZIRLIK AŞAMASI

1. Okul müdürü, en az bir öğretmeni değerler kulübünü kurmak üzere görevlendirir.
2. Değerler kulübü öğretmeninin koordinasyonunda, Diyanet personeli ve Gençlik Spor temsilcisi ile birlikte; okulda tüm öğrenci velilerine yönelik ÇEDES tanıtımı, Hz. Peygamber'in doğumunun 1500. yılı ve aileyi koruma konulu toplantılar düzenlenir ve bu çalışmalara yönelik faaliyetler koordine edilir.
3. Kulüp öğretmeni tarafından değerler kulübünde yer alacak öğrenciler belirlenir.
4. Kulüp öğretmeni tarafından belirlenen öğrencilerden veli izin belgeleri alınır.
5. Kulüp öğretmeninin koordinasyonunda, Diyanet ve Gençlik Spor personeli ile ÇEDES Kılavuzu'nda yer alan yıllık plan şablonu doğrultusunda uygulanacak etkinliklerin bir yıllık ortak çalışma planı hazırlanır.
6. Değerler kulübü öğretmeni ve Diyanet personelinin halk eğitim merkezine başvuru yapması ve altmış saatlik "Değerlerime Sahip Çıkıyorum Kursu"nun açılması.
7. Haftalık olarak yapılan her etkinlik öncesinde "etkinlik hazırlık aşaması" uygulanır.
8. Haftalık yapılacak olan her bir etkinlik, DİB ve GSB'ye bağlı mekânlarda gerçekleştirilir.
9. Kulüp faaliyetleri, aylık olarak okul yönetimiyle, öğrenci velileriyle paylaşılır ve okul panosunda ilan edilir.
10. Kulüp faaliyetleri, yıl sonunda yapılacak genel bir değerlendirme toplantısı ile gözden geçirilir ve sonraki yıl için öneriler belirlenir.

TANIMLAR VE KISALTMALAR

a. **ÇEDES:** Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum Projesi'ni,
b. **Okul:** Proje kapsamındaki okulları,
c. **Gençlik Merkezi:** GSB ve DİB'e bağlı gençlik merkezlerini,
d. **HEM:** Halk eğitimi merkezlerini,
e. **Değerler Kulübü:** Proje kapsamında, değerler eğitimi verilmek üzere gönüllülük esasına göre belirlenen öğrencilerden oluşan kulübü,
f. **Temsilci Öğretmen:** Proje çalışmalarını yürüten öğretmeni,
g. **Diyanet Görevlisi:** En az ön lisans mezunu, alanında uzman Diyanet İşleri Başkanlığı personelini,
h. **Gençlik ve Spor Temsilcisi:** En az ön lisans mezunu Gençlik Spor Bakanlığı personelini,
i. **Temsilci Öğrenciler:** ÇEDES Projesini temsil eden öğrencileri,
j. **Eğitici Kılavuzu:** Uygulayıcıların, öğrencilere yönelik yapacağı çalışmaları içeren kitapçığı,
k. **Ortak Yıllık Çalışma Planı:** Temsilci öğretmen, Gençlik Spor temsilcisi ve Diyanet görevlisinin proje kapsamında, uygulama usul ve esasları doğrultusunda, Eğitici Kılavuzu'nda yer alan örnek çalışma planına uygun olarak hazırladıkları yıllık planı ifade eder.

Ay	Değer	Tarih	Etkinlikler (2 Ders Saati)	Kılavuz Çerçevesinde Yapılacak Etkinlikler (Bu etkinlikler ÇEDES Eğitici Kılavuzu Kapsamında Yapılacaktır.)	Uygulama Mekanı (DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân: Gençlik merkezleri, okuma salonları, camiler, genç ofisler, spor tesisleri ve kitap kafeler)	Gün ve Saati
EKİM	SAYGI	28-02 EKİM	1. HAFTA	Her ferdin değerli olduğunu kabul eder.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	TEMİZLİK	5-9 EKİM	2. HAFTA	Kişisel temizlik ve bakımın öz saygı göstergesi olduğunu bilir.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	TEMİZLİK	12-16 EKİM	3. HAFTA	Çevre kirliliğinin kaynaklarını, nedenlerini ve sonuçlarını bilir.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	MAHREMİYET	19-23 EKİM	4. HAFTA	Ahlaki değer ve ilkelere bağlı kalır ve bunları savunur.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	MAHREMİYET	26-30 EKİM	5. HAFTA	Yardıma muhtaç kişilere sabırlı ve anlayışlı davranır.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
KASIM	AİLE BÜTÜNLÜĞÜ	2-6 KASIM	6. HAFTA	Aile birliğinin sağlanması için karşılıklı saygı, sevgi ve güvenin gerekli olduğunu bilir.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	AİLE BÜTÜNLÜĞÜ	9-13 KASIM	7. HAFTA	Aile birliğinin sağlanması için karşılıklı saygı, sevgi ve güvenin gerekli olduğunu bilir.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		16-20 KASIM	1. DÖNEM ARA TATİLİ			
	SEVGİ	23-27 KASIM	8. HAFTA	İnsanları farklılıklarıyla kabul eder.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
ARALIK	DUYARLILIK	30-4 ARALIK	9. HAFTA	İnsanlara nazik davranır.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	ADALET	7-11 ARALIK	10. HAFTA	Hakkını aramanın meşru yollarını bilir.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	ÖZGÜRLÜK	14-18 ARALIK	11. HAFTA	Hakkını aramanın meşru yollarını bilir.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	DÜRÜSTLÜK	21-25 ARALIK	12. HAFTA	Üzerine düşen görevleri kuralına uygun olarak yerine getirir.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	DÜRÜSTLÜK	28-1 OCAK	13. HAFTA	Söz, inanç ve davranışlarında tutarlı olur.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
OCAK	ÇALIŞKANLIK	4-8 OCAK	14. HAFTA	Gayretli olmanın hedeflere ulaşma üzerindeki etkisini fark eder.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	TASARRUF	11-15 OCAK	15. HAFTA	Emek verilerek elde edilenlere değer verir.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	TASARRUF	18-22 OCAK	16. HAFTA	Enerji tasarrufuna yönelik planları uygular.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		25-5 ŞUBAT	YARIYIL TATİLİ			
ŞUBAT	YARDIMSEVERLİK	8-12 ŞUBAT	17. HAFTA	İmkânları ölçüsünde maddi varlıklarını ihtiyaç sahipleriyle paylaşır.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	YARDIMSEVERLİK	15-19 ŞUBAT	18. HAFTA	İmkânları kullanırken ihtiyaç sahiplerine öncelik verir.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	SABIR	22-16 ŞUBAT	19. HAFTA	Yaşadığı problemlerin geçici olduğunu fark eder.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
MART	SAĞLIKLI YAŞAM	1-5 MART	20. HAFTA	Spor ve egzersiz yapmanın kişilik gelişimine etkisini fark eder.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		8-12 MART	2. DÖNEM ARA TATİLİ / RAMAZAN BAYRAMI			
	VATANSEVERLİK	15-19 MART	21. HAFTA	Türk bayrağındaki renk ve sembolleri açıklar.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	VATANSEVERLİK	22-26 MART	22. HAFTA	Ülkesinin tarihini araştırıp öğrenmeye istekli olur.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	DOSTLUK	29-2 NİSAN	23. HAFTA	İyi ve kötü zamanlarında arkadaşlarına destek olur.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
NİSAN	SORUMLULUK	5-9 NİSAN	24. HAFTA	Kararlarını çevresiyle fikir alışverişi yaparak kendisi alır.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	SORUMLULUK	12-16 NİSAN	25. HAFTA	Toplumsal yardımlaşma ve dayanışma için düzenlenen etkinliklere katılır.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	MERHAMET	19-23 NİSAN	26. HAFTA	Öz eleştiri yaparak davranışlarını düzenler.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	MERHAMET	26-30 NİSAN	27. HAFTA	Ailenin huzur ve mutluluğu için şefkatin gerekliliğini fark eder.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
MAYIS	ESTETİK	3-7 MAYIS	28. HAFTA	Estetiğin sanat ve doğada önemli bir yere sahip olduğunu fark eder.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
	ESTETİK	10-14 MAYIS	29. HAFTA	Geleneksel sanatlara ve yerel kültüre yönelik etkinliklere katılır.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	
		17-21 MAYIS	KURBAN BAYRAMI			
	MÜTEVAZILIK	24-28 MAYIS	30. HAFTA	Zayıf ve güçlü yönlerinin farkında olur.	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekân	

Ay	Hafta	Tema	Öğrenme Alanı	Ekim Ayı Konu ve Kazanımlar	Kılavuzdaki Etkinlikler
EKİM	SAYGI, TEMİZLİK, MAHREMİYET	1	SAYGI	**Nezaketli olmak** Her ferdin değerli olduğunu kabul eder. Söz hakkı vermek, söz kesmemek, etkin dinlemek gibi etkili iletişim becerilerini kullanır. Hata yaptığında özür dilemenin bir erdem olduğunu bilir. Aile fertlerine nazik ve anlayışlı davranır. Gerektiğinde teşekkür ve takdir etmenin önemini bilir. Sosyal hayatında görgü kurallarına uygun davranır. Başkasının onurunu zedeleyecek söz ve davranışlardan kaçınır. Nezaketin ince, ölçülü ve zarif davranmak olduğunu bilir. Olay ve durumları çok yönlü bakış açısıyla değerlendirir. İnsanlara saygı duymakla birlikte fikirlerinin eleştirilmesine açık olur. **Kendisine saygı duymak** Kendisinin de her insan gibi değerli olduğunu fark eder. Kişisel özelliklerini tanıyarak öz saygısını geliştirir. Kendisini küçük düşürecek davranışlardan kaçınır. Sağlığına ve öz bakımına dikkat eder. İnsanlarla ilişkisini karşılıklı saygıya bağlı olarak değerlendirir. **Çevresine, millî ve manevi değerlerine saygı duymak** Doğayı ve canlıları korur. Millî ve manevi değerlere duyarlı davranır. Bir eylemi gerçekleştirirken içinde yaşadığı toplumun millî ve manevi değerlerini dikkate alır. İnsanların farklı kültür ve inançlara sahip olabileceğini fark eder. Her insanın kendi inancına uygun yaşama hakkı olduğunu kabul eder. Emeğe, başarıya ve fedakârlığa değer verir.	**Dijital İçerik:** 1. Selamlaşmak Ne Güzel Mesajı Güçlendir **Edebi Metin** 1. Gönül Bahçesinin Anahtarı: Selam **Haftanın Uygulama Etkinliği** 1. Dünyanın Dili Farklı, Selamın Dili Bir **Alternatif Etkinlikler**
		2	TEMİZLİK	**Kişisel temizlik ve bakımına önem vermek** Kişisel temizliğin insan ve toplum sağlığı için önemini bilir. Beden temizliğini zamanında ve özenli yapar. Kılık kıyafetinin temiz ve düzgün olmasına dikkat eder. Kişisel temizlik ve bakımın öz saygı göstergesi olduğunu bilir. Kişisel temizlik ve bakımın sosyal ilişkilere etkilerini değerlendirir. Tükettiği ürünlerin temiz ve sağlıklı olmasına özen gösterir. **Yaşadığı ortamın temizliğine dikkat etmek** Temiz ve düzenli bir ortamın üretkenlik, sağlık ve yaşam kalitesi için önemini bilir. Uygun temizleme araç ve yöntemlerini kullanır. Ortam temizliğinin yetersiz olmasının yol açabileceği sorunları bilir. Ev, sınıf, okul bahçesi gibi ortak alanların temizliğinde görev alır.	Dijital İçerik 1. Peygamberimizin Temiz Olması – Şeker Hoca 163. Bölüm Mesajı Güçlendir 1. Temiz Çocuk Edebi Metin 1. Temizlik Halkaları Haftanın Uygulama Etkinliği 1.Temizlik Halkaları Alternatif Etkinlikler
		3	TEMİZLİK	**Çevresel temizliğe ve sürdürülebilirliğe önem vermek** Çevre kirliliğinin kaynaklarını, nedenlerini ve sonuçlarını bilir. Doğal kaynakları temiz tutar. Çevre sorunlarının azaltılmasına katkıda bulunmak için ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapar. Ekosistemi korumak için etkili atık yönetiminin önemini bilir. Temiz enerji kaynaklarının çevre ve toplum sağlığı için önemini bilir. Davranışlarının çevre temizliği üzerindeki etkilerini fark eder. Çevre temizliği ve atık yönetimi konusunda örnek davranışlar sergiler. Gelecek nesillere temiz bir çevre bırakmak için çaba gösterir.	Dijital İçerik Mesajı Güçlendir Edebi Metin Haftanın Uygulama Etkinliği Alternatif Etkinlikler
		4	MAHREMİYET	**Kişisel özgürlük alanını korumak** Her ferdin karar alma ve fikir belirtme hakkının olduğunu savunur. Özel hayatın korunmasını güvence altına alan yasaları araştırır. Özel alanını ihlal edebilecek fiziksel temasları ayırt eder. Özel konuşma, mesajlaşma vb.nin başkalarıyla paylaşılmaması gerektiğini bilir. Sosyal ilişkilerinde kişisel sınırlarını belirler. **Kişisel bilgilerin gizliliğini korumak** Sosyal medyada kişisel bilgi, belge ve fotoğraflarının erişilebilirliğini sınırlar. Kişisel bilgilerinin yer aldığı dijital araçları bilinçli ve güvenli bir şekilde kullanır. Kişisel bilgilerin gizliliği ihlalinin olası sonuçlarını araştırır. Kendisiyle paylaşılan sosyal, kurumsal ya da kişisel bilgileri üçüncü kişilerle paylaşmaz. Dijital mahremiyet ihlalinin yasal sorumluluğunu bilir.	Dijital İçerik 1. Cümbür Cemaat Kamptayız | 28. Bölüm | Temizlik Mesajı Güçlendir Edebi Metin 1.Avucumdaki Küçük Robot Haftanın Uygulama Etkinliği 1. Çevre uhafızları Alternatif Etkinlikler
		5	MAHREMİYET	**Aile içi ilişkilerde özel alanı dikkate almak** Aile üyelerinin kişisel alanlarını koruması gerektiğini bilir. Ailenin ortak özel hayatının önceliklerini önemser. Aile içi ilişkilerde gizliliğe önem verir, suç teşkil edecek bir durumu gizli tutmamasını gizliliğin bir ihlali değil gereği olarak değerlendirir. Tüm aile fertlerinin duygusal ve bedensel gizliliği olduğunu kabul eder. Aile içindeki her ferdin kendi bedensel mahremiyetini koruması için gerekli özeni gösterir. Evin ortak kullanım alanlarında aile fertlerine saygı gösterir. **Sosyal ilişkilerde kişisel alanları korumak** Bedensel ve mekânsal mahremiyetin korunmasına özen gösterir. Ortak kullanım alanlarında bedensel gizliliği ve kişisel eşyaları korumaya, başkasını rahatsız edecek davranışlarda bulunmamaya dikkat eder. Hak ve özgürlüklerden yararlanırken diğer insanların kişisel sınırlarını gözetir. Başkalarının görüntülerini izinsiz paylaşma, kişisel yaşam alanlarına izinsiz girme gibi özel hayatın gizliliğini ihlal edecek davranışlardan kaçınır. Siber zorbalık içeren davranışlardan kaçınır. Zorbalığa maruz kaldığında yardım ister. Zorbalığa uğradığında bu durumla baş etmenin yollarını bilir. Başka insanların özel hayatını ve kusurlarını öğrenmeye çalışmaz.	Dijital İçerik 1. *Neşeli Dostlar Sokağı* Mesajı Güçlendir Edebi Metin 1. *Benim Resmim, Benim Sınırım* Haftanın Uygulama Etkinliği 1. İzin Alalım Alternatif Etkinlikler
			AİLE KATILIMI		

GENEL ETKİNLİK HAVUZU

Tablodaki etkinlikler; saygı, estetik, mütevazılık, adalet, dürüstlük, özgürlük, sorumluluk, temizlik, sağlıklı yaşam, sabır sevgi, dostluk, merhamet, vatanseverlik/yardımseverlik, çalışkanlık, aile bütünlüğü, mahremiyet, tasarruf ve duyarlılık değerlerinin tümü ile ilgili kılavuzumuzda sizlerden uygulanması istenilen etkinlikler dışında fazladan etkinlikler yapılabilir. Uyguladığınız etkinlikleri tabloya (X) ile işaretleyiniz. Etkinliği hangi değer veya değerler için uyguladığınızı yazınız.

S. No	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME	
DOĞA VE ÇEVRE		**X**	**Değerler**
1	Doğa ve Çevre Bilinci Faaliyetleri		
2	Çevre ve değerler temalı TEKNOFEST ve TÜBİTAK projeleri		
3	"Sıfır Atık -Atıkların Dönüşümü" kampanyaları		
4	"Okulumu-Mahallemi Yeşille Buluşturuyorum-Fidan Dikiyorum" etkinliği		
SOSYAL VE KÜLTÜREL ETKİNLİKLER			
5	Ayın temasına uygun sinema günleri		
6	Okul duvarına grafiti çalışması		
7	"Okulum Temiz" etkinlikleri		
8	Değerler Gazetesi (öğrencilerin yaptıkları iyi davranışların basılı veya dijital haberleştirilmesi)		
9	Okulun en duyarlı öğrencisi-sınıfı etkinlikleri		
10	Münazara, söyleşi ve paneller		
11	Değerler koridoru-sorumluluk caddesi-saygı sokağı vb. eğitim ortamlarının oluşturulması		
12	Ayın değeri faaliyetleri ile ilgili e-kitap veya sanal sergi oluşturma		
13	Değerlerle ilgili kavram haritaları oluşturma		
14	Kitap okuma ve tahlil yapma çalışması		
15	Tarihî şahsiyetlerin değerle ilişkilendirilmesi		
16	Şiirler üzerinden değer öğretimi		
17	Peygamberimizin hayatından değerlerimizle ilgili örnekler		
18	Masal, kukla hazırlama ve temaya uygun içerikle drama oyunları		
19	Web2 araçları ile hazırlanmış dijital sergiler, videolar ve oyunlar		
20	Ayın temasına uygun materyal tasarlama (rozet, kitap ayracı vb.)		
21	Akrostiş hazırlama, hikâye-deneme yazma		
22	Hacivat-Karagöz etkinlikleri		
23	Boyama, pixel kodlama ve görsel sanat etkinlikleri		
24	Ayet, hadis, özlü sözler ile üretilen yazılı ve görsel içerikler		
25	Geleneksel sanatlar		
26	Mahya yazıları, mâni yarışmaları, "Ramazan Sokağı" gibi ramazan etkinlikleri		
27	Yerli malının teşvik edilmesi		
28	Kardeş okulları ziyaret etme ve hediyeleşme		
29	Pansiyonda kalan öğrenciler için akşam etkinlikleri		
30	Dünyada yaşanan olağanüstü durumlarda (doğal afetler, savaş vb.) yardım faaliyetleri		
31	Dinî günlerde kolonya, şeker ikramı		

YARIŞMA VE EĞİTİMLER			
32	İletişim becerileri, bilinçli internet kullanma, medya okuryazarlığı, siber zorbalık, işaret dili vb. eğitimleri		
33	Gönüllülük ve sosyal sorumluluk eğitimleri (İtfaiye, Türkiye Diyanet Vakfı, AFAD, Kızılay, 112, telsizcilik vb.)		
34	Sanat atölyesi (ebru, hat, naht vb.)		
35	Gençlik merkezi, halk eğitim kursu faaliyetleri (salon sporları, okçuluk vb., sanat tasarım atölyeleri, zekâ oyunları, hitabet ve liderlik becerileri, resim ve mutfak atölyeleri)		
36	Resim, şiir, hikâye, fotoğraf, afiş, slogan, kısa film yarışmaları		
KAMP VE SPORTİF FAALİYETLER			
37	Sportif turnuvalar		
38	Anne-baba ve çocuk kampları		
39	Dede torun buluşmaları		
40	Değerler kulübü izcilik çalışmaları		
41	Bisiklet turu (Her bir öğrencinin bisikletinin üzerine ayın değeri ile ilgili ayet, hadis, atasözü, deyim yazılabilir.)		
42	Doğa yürüyüşü, piknikler		
43	Spor ve zekâ oyunları turnuvaları		
44	Paydaş kurumlarla günübirlik/yatılı kamp etkinlikleri		
45	Geleneksel çocuk oyunları, halk oyunları		
46	Takım oyunu örneklerinin Web 2.0 araç eğitimi		
47	Uçurtma şenliği		
48	Oryantring		
49	Okul ve sokak röportajları		
50	Yıl sonu şenlikleri		
GEZİ VE ZİYARETLER			
51	Millî, manevi ve kültürel mekânların ziyaret edilmesi		
52	"Şehrimi Geziyorum, Değerlerimi Yaşıyorum" etkinliği		
53	Gazilere ve şehit ailelerine yönelik ziyaretler ve mektup çalışması		
54	Yaşlı ve huzurevi ziyaretleri		
55	Hastane ziyaretleri		
56	Sağlık sorunları nedeniyle evde eğitim alan öğrencilere ziyaret		
57	Taziyeler		
58	Köy ziyaretleri		
59	Çocuk hastaların ziyareti		
60	Hastane okullarındaki öğrencilerle mektup arkadaşlığı		
61	Unutulmaya yüz tutmuş meslekleri devam ettirmeye çalışanların ziyaret edilmesi		
62	Tabiat okulu (tabiatla buluşmalar, birlikte iş yapabilme yeteneği kazanma vb.)		
63	"Mahallemi Tanıyorum, Çevreme Duyarlıyım" temalı mahalle ziyaretleri		
VELİ ETKİNLİKLERİ			
64	Veli, öğrenci ve paydaş kurumlarla ile ortak, kahvaltı, piknik, iftar programları vb. etkinlikler		

KILAVUZ İÇERİK REHBERİ

Kılavuzda yer alan bölümler aşağıda sıralanmıştır:

Görsel Yorumlama

Bu bölümde ayın değerlerini destekleyen, temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde kullanılabilecek örnek görsellere yer verilmiştir. Eğitici, uygun gördüğü görsel içerikleri aylık çalışma planına alabilir.

Dijital İçerik

Bu bölümde ayın değerlerini destekleyen temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde kullanılabilecek örnek dijital içeriklere yer verilmiştir. Eğitici uygun gördüğü dijital içeriği seçerek çalışma planına alabilir.

Mesajını Güçlendir

Bu bölümde ayın değerlerini destekleyen temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde kullanılabilecek ayet, hadis, özlü söz ve Esmaü'l Hüsna'ya yer verilmiştir. Planladığınız etkinliği yaparken değer ve o değere ait alt bileşenleri ilişkilendirilebilecek örnek ayet, hadis ve özlü sözlerden faydalanabilirsiniz. Esmaü'l Hüsna örneği ile öğrencilerin Allah'ın (cc) isimlerini kendi hayatlarına nasıl yansıtabilecekleri hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlayabilirsiniz.

Edebî Metin

Bu bölümde ayın değerlerini destekleyen, temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde kullanılabilecek hikâye, deneme vb. metinlere yer verilmiştir. Eğitici, uygun gördüğü hikâyeyi veya denemeyi seçerek çalışma planına alabilir.

Aktif Öğrenme

Bu bölümde öğrencilerin öğrenirken eğlenebileceği oyun, yarışma vb. etkinlikler ile gezerek, araştırma yaparak öğrenmelerini sağlayacak etkinliklere yer verilmiştir. Eğitici uygun gördüğü etkinlikleri seçerek çalışma planına alabilir.

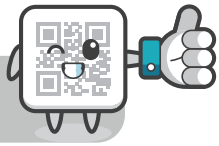
Ev Ödevlendirmesi

Bu bölümde velileri de sürece dâhil ederek öğrencilerde istendik yönde davranış değişikliği oluşturmak amaçlanmıştır. Ödevlendirmeler, öğrencilerin aile ortamında gerçekleştirebileceği uygulamalardan ve velilerin destekleyici katkılarıyla sürdürülebilecek çalışmalardan oluşmaktadır. Proje uygulamalarında velilerin öğrencilerin gelişimini takip etmesi ve sürece aktif katkı sunması önemsenmektedir.

Veli Mektubu

Bu bölümde ayın değerleri ile ilgili yapılacak etkinlikler ve bu etkinliklere nasıl destek verilebileceğine dair velilere bilgilendirmeler yapılır. Eğitici, aylık çalışma planına aldığı etkinlikleri her ayın ilk haftasında veli mektubu aracılığıyla velilere ulaştırmalıdır.

Alternatif içerikler

ETKİNLİK HAZIRLIK BASAMAKLARI

Uygulama Mekânı:	DİB'e ve GSB'ye Bağlı Mekânlar
Hazırlık Süresi:	30-35 dk.

Hazırlık Uygulama Aşaması:

1. Etkinliğin yapılacağı hafta törenlerde, teneffüslerde, okul bahçesinde ve değerler panosunda haftanın değeri ve etkinliği ile ilgili gündem yapılır.
2. Değerler Kulübü öğrencileri etkinliğe hazırlık amacıyla DİB'e ya da GSB'ye bağlı bir mekâna götürülür.
3. Mekânda ikramlar verildikten sonra dijital içerik izletilir.
4. Haftanın değeriyle ilgili hikâye/deneme okunur ve değerlendirilir.
5. Yapılacak ana etkinlikle ilgili ön bilgilendirme yapılır ve etkinliğe geçilir.

DİJİTAL İÇERİK

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Selamlaşmak Ne Güzel
Süre:	4:44
Konu:	Saygı/ Selamlaşmak
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=Hfm3AJO31lk

MESAJINI GÜÇLENDİR

Ayet

"Bir selam ile selamlandığınız zaman, siz de ondan daha güzeliyle selamlayın yahut aynıyla karşılık verin. Şüphesiz Allah, her şeyin hesabını tutandır."

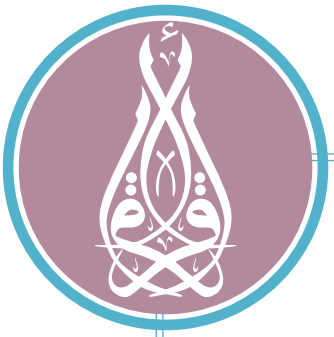
(Nisâ Suresi, 86. Ayet)

Hadis

"Küçük olan büyüğe, yürüyen oturana, az olan topluluk çok olan topluluğa selam verir."

(Buhârî, İsti'zân, 4)

Özlü Sözler

"Selam, gönülden gönüle açılan köprüdür."

Anonim

Esmâ-i Hüsnâ

ES-SELAM (cc):

- Her türlü eksiklikten uzak olan
- Esenlik, barış ve güven kaynağı.

ES-SELAM İSMİ HAYATIMA NASIL YANSIR?

Selâm ismini tanımak; çocukların sevgi, huzur ve güvenin değerini fark etmelerine yardımcı olur. Çevrelerindeki insanlara güler yüzle selam vermelerini, arkadaşlarıyla sevgi ve nezaket içinde iletişim kurmalarını, bulundukları ortama huzur ve güven taşımalarını destekler.

HİKAYE

Gönül Bahçesinin Anahtarı: Selam

Bir varmış, bir yokmuş... Kocaman, yeşil yapraklı ağaçların yükseldiği, rengârenk çiçeklerin mis gibi koktuğu şirin mi şirin bir mahalle varmış. Bu mahallede Ali adında neşeli ve meraklı bir çocuk yaşarmış. Ali'nin dedesi ona her zaman şöyle dermiş:

"Evladım, her kapının bir anahtarı vardır. Gönül kapılarının anahtarı ise tatlı bir gülümseme ve kalpten gelen bir 'Selamünaleyküm'dür."

Ali bir sabah erkenden uyanmış. Güneş gökyüzünde pırıl pırıl parlıyormuş. Sokağa çıktığında fırından taze ekmek alan komşusu Mehmet Amca'yı görmüş. Yüzüne sıcacık bir tebessüm kondurup neşeyle seslenmiş:

— Selamünaleyküm Mehmet Amca, hayırlı sabahlar!

Mehmet Amca'nın yüzü bir anda aydınlanmış, gözlerinin içi gülmüş:

— Ve aleykümselam güzel yavrum! Günün aydın, kalbin huzurla dolsun, demiş.

Ali yoluna devam ederken parkta oturan Ayşe Teyze'yi, bahçesini sulayan komşusunu ve oyun oynayan arkadaşlarını görmüş. Hepsine içtenlikle selam vermiş. Ali selam verdikçe insanların yüzleri gülmüş, kalpleri birbirine ısınmış.

Peygamber Efendimizin (s.a.v.) "Aranızda selamı yayın ki birbirinizi sevesiniz." tavsiyesini hatırlayan Ali, selamın yalnızca bir söz olmadığını anlamış. Selam vermek aynı zamanda karşımızdaki kişiye, "Sana iyilik, huzur ve esenlik diliyorum." demekmiş.

O günden sonra Ali, karşılaştığı insanlara selam vermeyi hiç ihmal etmemiş. Onun bu güzel davranışı zamanla arkadaşlarına ve komşularına da örnek olmuş. Mahallede selamlar çoğaldıkça insanlar birbirlerini daha çok fark etmeye, hâl ve hatırlarını sormaya başlamışlar.

Ali, dedesinin sözünün ne kadar doğru olduğunu artık çok iyi biliyormuş:

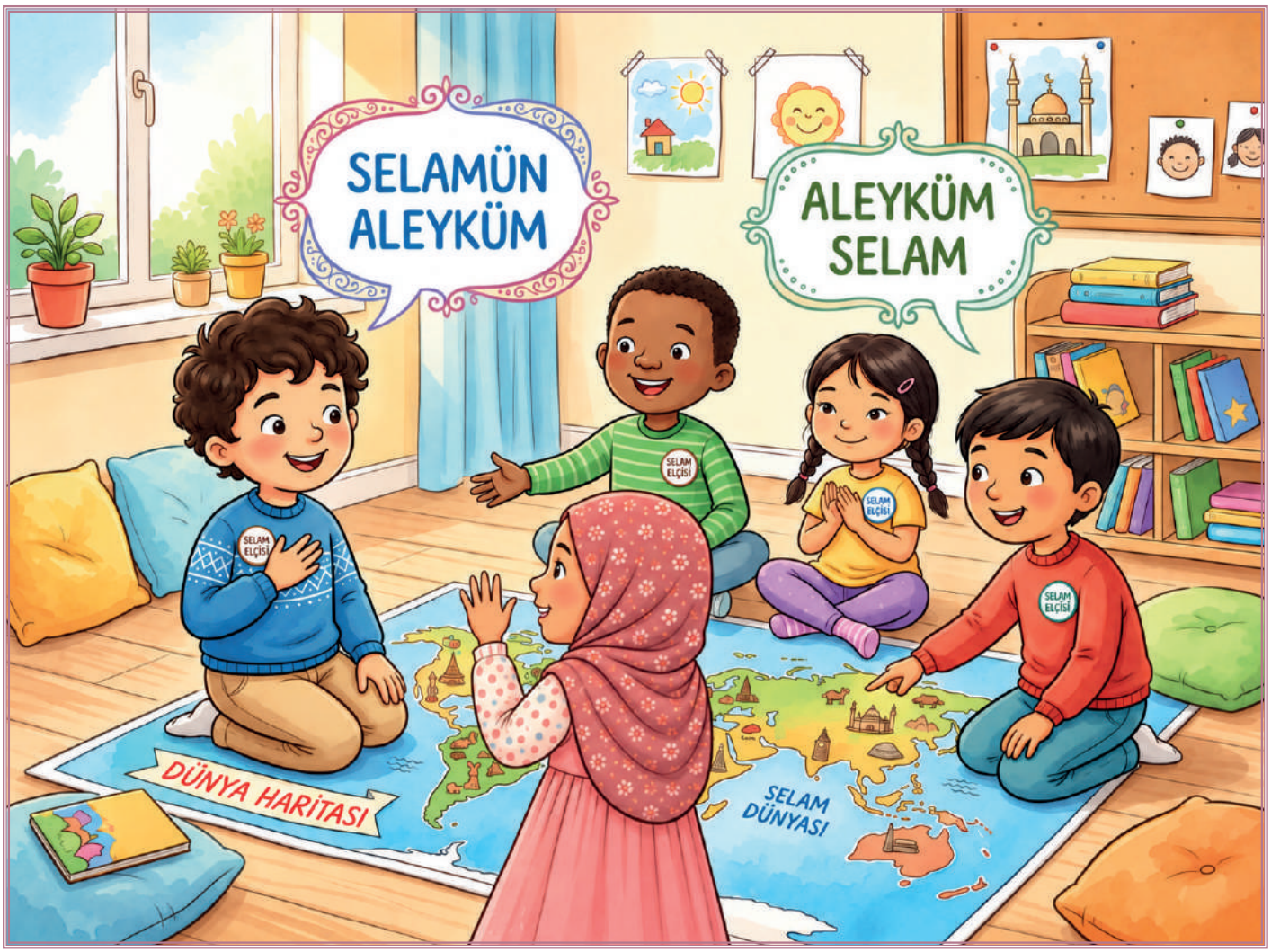
Gönül kapılarını açmak için bazen küçücük bir selam yeterliymiş.

Derleme

Değerlendirme Soruları

- Ali'nin dedesi, gönül kapılarının anahtarının ne olduğunu söyler?
- Ali sokağa çıktığında ilk olarak kime ve nasıl selam vermiştir?
- Ali'nin çevresindeki insanlara selam vermesi mahallede nasıl bir değişime yol açmıştır?

HAFTANIN UYGULAMA ETKİNLİĞİ

Etkinlik Adı: Dünyanın Dili Farklı, Selamın Dili Bir

Kazandırdığı Değer:

- Sosyal hayatında görgü kurallarına uygun davranır. (TYMM Ortak Metni D14.1.6.)
- Millî ve manevi değerlere duyarlı davranır. (TYMM Ortak Metni D14.3.2.)

Amaç:

Çocukların kendi kültürlerindeki ve farklı kültürlerdeki selamlaşma biçimlerini tanımalarını ve farklılıklara saygıyla yaklaşmalarını sağlamak.

Etkinlik İçeriği:

Öğretici, çocuklara "Söylemesi kolay, kalpleri birbirine yaklaştıran ve dinimizde de çok özel bir yeri olan bir ifade var. Sizce bu ne olabilir?" diye sorarak onların dikkatini çeker. Gerektiğinde ipuçları verir ve çocuklardan gelen cevapları değerlendirir.

Ardından bu özel ifadenin **selam vermek** olduğunu açıklar ve çocuklara "En son ne zaman birine selam verdiniz?" ve "Sizce selamlaşmak neden önemlidir?" sorularını yöneltir. Çocuklardan gelen cevaplar birlikte değerlendirilir.

Öğretici, selamlaşmanın insanlar arasında sevgiyi, barışı ve güveni yaymaya katkı sağlayan; aynı zamanda karşımızdaki kişiye iyilik ve esenlik dilememizi ifade eden kıymetli bir davranış olduğunu açıklar.

"Şimdi bütün bu konuştuklarımızla ilgili güzel ve eğlenceli bir etkinlik yapacağız." diyerek uygulamaya geçer.

Öğretici sınıfa bir dünya haritası veya küre getirir. Çocuklardan harita üzerinden farklı ülkeleri incelemelerini ister. Ardından farklı kültürlerde kullanılan bazı selamlaşma ifadelerinden örnekler verir. Çocukların bu ifadeleri ve anlamlarını öğrenmeleri için kısa bir süre tanır.

Daha sonra **Selam Elçisi Rozeti** hazırlamak için gerekli malzemeler dağıtılır. Her çocuk kendi rozetini hazırlar. Rozetler tamamlandıktan sonra çocuklar sırayla "Selam Elçisi" olur. Bir arkadaşının yanına giderek elini kalbine koyar ve öğrendiği selamlaşma ifadelerinden birini söyler. Arkadaşı da uygun bir selam ifadesiyle karşılık verir.

Öğretici, selamlaşmanın bütün insanlar için önemli olduğunu; dünyanın farklı yerlerinde yaşayan Müslümanların farklı dilleri konuşsalar bile **"Selamünaleyküm"** diyerek ortak bir gönül dili kurduklarını anlatır.

Etkinlikte Kullanılabilecek Selamlaşma İfadeleri

- **Selamünaleyküm:** "Allah'ın selamı üzerinize olsun."
- **Ve aleykümselam:** "Allah'ın selamı ve esenliği sizin de üzerinize olsun."
- **Hayırlı sabahlar:** "Gününüz hayırlı ve bereketli geçsin."
- **Hayırlı günler:** "Gününüz esenlik ve kolaylıkla geçsin."

Tüm çocuklar rollerini canlandırdıktan sonra öğretici, Peygamber Efendimizin "Aranızda selamı yayın ki birbirinizi sevesiniz." tavsiyesini hatırlatır.

"Peygamber Efendimizin de bize tavsiye ettiği gibi selamlaşmanın kalplerimizi birbirine yaklaştırdığını az önce yaptığımız etkinlikte bir kez daha gördük." diyerek selamlaşmanın dinî ve toplumsal açıdan önemli bir nezaket ve saygı ifadesi olduğunu vurgular.

Selam verdiğimizde karşımızdaki kişiye huzur, iyilik ve esenlik dilediğimiz; böylece onun kendisini fark edilmiş, değerli ve güvende hissetmesine katkı sağladığımız açıklanır.

Etkinlik, çocuklara "Bugün selamla ilgili öğrendiğin en önemli şey neydi?" sorusu yöneltilerek değerlendirilir.

Not: Etkinlik, imkânlar dâhilinde çocuklara farklı kültürleri veya yöreleri temsil eden geleneksel kıyafetler giydirilerek de uygulanabilir.

AİLE KATILIMI

Etkinlik sonunda çocuklardan, hazırladıkları **Selam Elçisi rozetleriyle** gün boyunca okuldaki diğer öğretmenlere, görevlilere, arkadaşlarına ve aile bireylerine selam vermeleri; böylece öğrendikleri bu güzel davranışı günlük hayatlarına taşımaları istenir.

DİJİTAL İÇERİK

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Peygamberimizin Temiz Olması – Şeker Hoca 163. Bölüm
Süre:	9:21
Konu:	Temizlik
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=loeBUgjc4YY

MESAJINI GÜÇLENDİR

Ayet

"Şüphesiz Allah, çokça tövbe edenleri sever ve çokça temizlenenleri sever."

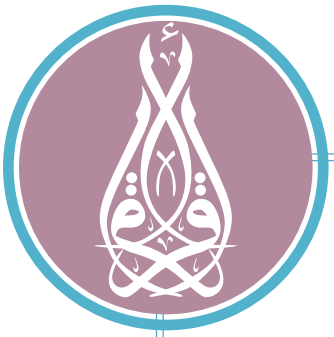
(Bakara Suresi, 222. Ayet)

Hadis

"Temizlik imanın yarısıdır."

(Müslim, Tahâret, 1)

Özlü Sözler

"Aslan yattığı yerden belli olur."

Atasözü

Esmâ-i Hüsnâ

EL-KUDDÛS (cc):

- Her türlü eksiklikten uzak, tertemiz ve pak olan.

EL-KUDDÛS İSMİ HAYATIMA NASIL YANSIR?

? Bedenimi ve kıyafetlerimi temiz tutarım.

? Yaşadığım ortamın temizliğine dikkat ederim.

? Kalbimi kötü duygu ve davranışlardan arındırmaya çalışırım.

? *Temiz ve helal gıdalar tüketmeye özen gösteririm.*

? *Çevremi kirletmemeye dikkat ederim.*

? *Temizliği yalnızca bir alışkanlık değil, bir sorumluluk olarak görürüm.*

HİKAYE

Temiz Çocuk

Kukla: *Selamünaleyküm çocuklar.*

Öğretmen: *Aleykümselam. Sen de kimsin?*

Kukla: *Benim adım Paki.*

Öğretmen: *Memnun oldum Paki.*

Paki: *Ben de sizinle tanıştığıma çok memnun oldum. Ama bugün biraz moralim bozuk.*

Öğretmen: *Neden?*

Paki: *Sular kesilmiş. Ellerimi yıkamam gerekiyordu.*

Öğretmen: *Sular gelince yıkarsın.*

Paki: *Ama ben özellikle yemekten önce ve sonra ellerimi yıkamaya çok dikkat ederim.*

Öğretmen: *Neden bu kadar dikkat ediyorsun?*

Paki: *Çünkü temiz olmak hem sağlığımızı korur hem de Peygamberimizin bize öğrettiği güzel davranışlardan biridir.*

Sonra Paki gülümseyerek küçük bir tekerleme söyler:

Yemekten önce, yemekten sonra,

Parktan dönüp gelince,

Yıka ellerini güzelce,

Su ve sabun ile birlikte.

Öğretmen Paki'yi tebrik eder.

Paki:

"Ben yalnızca ellerimi değil; dişlerimi, bedenimi, kıyafetlerimi ve kullandığım yerleri de temiz tutmaya çalışırım. Çünkü temiz olmak kendimize ve çevremizdekilere gösterdiğimiz bir özendir." der.

Değerlendirme Soruları

- Paki temizliğine neden dikkat ediyor?
- Ellerimizi hangi zamanlarda yıkamalıyız?
- Kişisel temizliğimiz için başka neler yapabiliriz?
- Temiz kıyafetler giymek neden önemlidir?
- Bir sabun olsaydın çocuklara ne söylerdin?

HAFTANIN UYGULAMA ETKİNLİĞİ

Etkinlik Adı: Temizlik Halkaları

Kazandırdığı Değer:

- Kişisel temizliğin insan ve toplum sağlığı için önemini bilir. (TYMM Ortak MetniD18.1.1.)
- Beden temizliğini zamanında ve özenli yapar. (TYMM Ortak MetniD18.1.2.)
- Kılık kıyafetinin temiz ve düzgün olmasına dikkat eder. (TYMM Ortak MetniD18.1.3.)
- Kişisel temizlik ve bakımın öz saygı göstergesi olduğunu bilir. (TYMM Ortak MetniD18.1.4.)
- Ev, sınıf ve okul bahçesi gibi ortak alanların temizliğinde görev alır. (TYMM Ortak MetniD18.2.4.)

Amaç:

Çocukların kişisel temizliğin sağlık, öz bakım ve sosyal yaşam açısından önemini fark etmelerini; Hz. Muhammed'in (s.a.s.) temizliğe verdiği önemi örnek alarak el, ağız-diş, beden, kıyafet ve yaşadıkları ortamın temizliğine ilişkin günlük alışkanlıklar kazanmalarını sağlamak.

Etkinlik İçeriği:

Öğretmen, güler yüzle sınıfa girer ve çocuklara selam verir. Öğretmen, çocuklara, "Çocuklar, Müslümanlar temiz insanlardır. Peygamber Efendimiz temiz olma konusunda, bütün insanlara örnektir. Peygamberimiz temiz olmaya kendisi çok dikkat etmiş ve çevresindeki insanları da temiz olmaları konusunda uyarmıştır. Bizler de Peygamberimizin bu güzel davranışlarını örnek almalıyız. Peygamber Efendimizin yaptığı davranışlara ve söylediği sözlere sünnet denir. Bizler de onun sünnetine uymalı ve öyle davranmalıyız." der. Öğretmen "Şimdi sizlere bazı resimler göstereceğim. Bu resimlere bakıp Peygamberimizin bizden hangi temizlik davranışını yapmamızı istediğini tahmin etmeye çalışacaksınız." der. Öğretmen, ekte yer alan beş resmi sırayla çocuklara gösterir.

Öğretmen, "Çocuklar, size resmini gösterdiğim çocuk, Peygamber Efendimizin temizlikle ilgili bir sünnetini yapmaktadır. Bunun ne olduğunu bulmaya çalışalım. Acaba bu çocuk, Peygamberimizin hangi sünnetini uyguluyor?" diye sorar. Öğretmen tüm görselleri gösterir. Çocuklar resimde gördüklerini söyler ve Peygamberimizin sünnetini bulmaya çalışır. Açıklamalardan sonra öğretmen, Peygamberimizin, "Yemeğin bereketi yemekten önce ve sonra ellerin yıkanmasındadır." dediğini söyler. (Ebû Dâvûd, Et'ıme, 9) "Biz de onun sözüne uyarak her yemekten önce ve sonra elimizi yıkamalıyız, değil mi?" diye sorar.

Öğretmen resmi göstererek soruyu sorar ve çocukların açıklamalarını dinler. Açıklamalardan sonra öğretici, "Peygamberimiz, 'Cuma günü yıkanmak ve güzel koku kullanmak her Müslümana gereklidir.' demiştir. (Tirmizî, Cuma 28) Biz de Peygambe rimizin sünnetini yerine getirmek için sık sık banyo yapalım ve mis gibi kokalım." der.

Öğretmen resmi gösterir, aynı soruyu çocuklara sorar ve cevaplarını dinler. Çocukların açıklamalarının arkasından öğretici, "Peygamberimiz, 'Misvak (diş fırçası) hem ağzı temizler hem de Allah'ın rızasını kazandırır.'(İbn Mâce, Tahâret 7) demiştir. Sizler de Peygamberimizin bu sünnetine uyarak dişlerinizi her gün en az iki kere fırçalayıp, ışıl ışıl gülümsemelisiniz." der.

Öğretmen, resmi çocuklara göstererek soruyu sorar ve çocukların cevaplarını dinler. Öğretmen, çocuklara Peygamber Efendimizin "Temizlik imandandır." (Müslim, Taharet, 1) dediğini söyler."Bugün öğrendiğimiz hadis-i şeriflerden de anladığımız gibi, Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.s.) insanın kendisinin, vücudunun, giysilerinin, eşyalarının, evinin ve çevresinin her zaman temiz olması gerektiğini söylemiş ve bütün insanların bunları yapmasını istemiştir." der. Öğretmen, "Çocuklar, Peygamberimizin temizliğe ne kadar önem verdiğini sünnetlerinden öğrendik. Şimdi Peygamberimizin temizlik halkalarını yapacağız." der. Öğretmen önceden üzerine daireler çizerek hazırladığı beyaz kartonları çocuklara dağıtır. Her çocuğa bir karton verir ve çocuklardan bunları kesmelerini ister. Çocuklara, "Peygamber Efendimizin temizlik ile ilgili sünnetlerinden hangilerini yapıyorsunuz?" sorusunu sorar, cevapları dinler ve söylenenlerden birinin resmini kesilen kartonlara çizmelerini ister. Kartonlara çizilen resimleri iple birbirlerine bağlayarak duvara asar.

AİLE KATILIMI

7 Günlük Temizlik Dedektifi

Çocuklardan bir hafta boyunca her gün en az bir temizlik davranışını bilinçli şekilde gerçekleştirmeleri istenir:

- *Ellerimi özenle yıkadım.*
- *Dişlerimi fırçaladım.*
- *Kıyafetlerimin temizliğine dikkat ettim.*
- *Eşyalarımı topladım.*
- *Kullandığım alanı temiz bıraktım.*

Hafta sonunda:

"Bu hafta hangi temizlik davranışını artık hatırlatılmadan yapmaya başladın?"

sorusu üzerinden kısa değerlendirme yapılır.

DİJİTAL İÇERİK

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Cümbür Cemaat Kamptayız	28. Bölüm	Temizlik
Süre:	11:33
Konu:	Temizlik
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=vmz-2TKBIp8

MESAJINI GÜÇLENDİR

Ayet

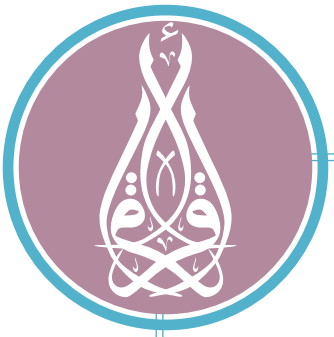
"Ey insanlar! Yeryüzünde bulunan maddelerin helâl ve temiz olanlarından yiyin; şeytanın peşinden gitmeyin, çünkü o apaçık düşmanınızdır."

(Bakara Suresi, 168. Ayet)

Hadis

"Evlerinizin önlerini temiz tutunuz."

(Tirmizî, Edeb, 41)

Özlü Sözler

Vücudunu kirden, ağzını küfürden, kalbini kibirden koru.

Esmâ-i Hüsnâ

ET-TEVVAB (cc):

- Maddi ve manevi kirleri gideren, temizleyen.
- Kullarının günahlarını affederek onları arındıran.
- Hem bedeni hem de ruhu arınmaya elverişli kılan.
- Temizliği hem ibadet hem de sağlık vesilesi kılan.

ET-TEVVAB İSMİ HAYATIMA NASIL YANSIR?

- Bedenimin, elbiselerimin ve yaşadığım mekânların temizliğine özen gösteririm.
- Tövbe ve istiğfar ile manevi dünyamı kirlerden arındırmaya çalışırım.
- Kazancımın ve yediğim lokmaların helal ve temiz olmasına dikkat ederim.
- *Tabiatı ve çevreyi korur, kirlenmesine sebep olacak davranışlardan kaçınırım.*
- *Düşüncelerimi, niyetlerimi ve ahlakımı kötü huylardan temizleyerek saf tutmaya gayret ederim.*

HİKAYE

Avucundaki Küçük Bulut

Yusuf ile arkadaşı Kerem, sınıfta resim yapıyordu. Öğretmenleri de yanlarındaydı.

Yusuf, parmağını mavi boyaya dokundurdu. Kâğıdına küçük yağmur damlaları çizdi.

Kerem merakla sordu:

— Ne yapıyorsun?

— Yağmur resmi yapıyorum. Yağmur yağınca çiçekler su içer.

İki arkadaş resimlerini tamamladı. Ellerinde mavi boya izleri vardı.

Öğretmenleri:

— Çocuklar, meyve vakti yaklaştı. Önce ne yapmalıyız? diye sordu.

Yusuf ellerine baktı:

— Ellerimizi yıkamalıyız!

Öğretmenleriyle birlikte lavaboya gittiler. Yusuf musluğu dikkatlice açtı. Ellerini ıslattı. Sonra sabunu aldı.

Avucunda beyaz köpükler oluştu.

Yusuf gülümsedi:

— Kerem, bak! Avucumda küçük bir bulut var!

Kerem de ellerini sabunladı.

— Benim bulutum da geldi!

Köpükler parmaklarının arasına yayıldı. Başparmaklarının çevresini ve tırnaklarının üzerini güzelce yıkadılar.

Sonra ellerini duruladılar. Öğretmenleri musluğu kapatmalarına yardım etti.

Yusuf temiz ellerine baktı.

— Boyalar gitti. Ellerim tertemiz oldu!

Öğretmenleri gülümsedi:

— Allah temizlenenleri sever. Peygamberimiz de temizliğin çok değerli olduğunu bize öğretmiştir.

Kerem:

— Demek ellerimizi temiz tutunca güzel bir iş yapıyoruz, dedi.

— Evet, dedi öğretmenleri. Temiz olmak kendimize ve çevremize özen göstermektir.

Çocuklar sınıfa döndüler. Temiz elleriyle meyvelerini yediler.

Yusuf, pencereden gökyüzündeki bulutlara baktı. İçinde tatlı bir sevinç vardı.

— Gökteki bulutlar, Allah'ın izniyle yağmur yağdırıp çiçekleri yıkıyor. Küçük köpük bulutları da bizim ellerimizi temizliyor, dedi.

Kerem gülümsedi:

— Temiz ellerle yemek yemek ne güzel!

İki arkadaş, temizliklerini tamamlamanın huzuruyla meyvelerini yemeye devam ettiler.

Derleme

HAFTANIN UYGULAMA ETKİNLİĞİ

Etkinlik Adı: Çevre Muhafızları

Kazandırdığı Değer:

- Temiz ve düzenli bir ortamın üretkenlik, sağlık ve yaşam kalitesi için önemini bilir.(D18.2.1. TYMM Ortak Metni)
- Ev, sınıf, okul bahçesi ve cami gibi ortak alanların temizliğinde görev alır.(D18.2.4. TYMM Ortak Metni)
- Çevre kirliliğinin kaynaklarını, nedenlerini ve sonuçlarını bilir.(D18.3.1. TYMM Ortak Metni)
- Davranışlarının çevre temizliği üzerindeki etkilerini fark eder.(D18.3.6. TYMM Ortak Metni)
- Çevre temizliği ve atık yönetimi konusunda örnek davranışlar sergiler.(D18.3.7. TYMM Ortak Metni)
- Gelecek nesillere temiz bir çevre bırakmak için çaba gösterir.(D18.3.8. TYMM Ortak Metni)

Amaç:

Çocukların düşünme şapkası dramasıyla eleştirel düşünme, çevreye karşı sorumluluk duyma ve motor becerilerini geliştirerek doğru ile yanlış çevre davranışlarını ayırt etmelerini sağlamak.

Etkinlik İçeriği:

Öğretmen elinde bere ile sınıfa girer ve elleri arkasında bir şey saklıyor vaziyette:

"Çocuklar bugün yanımda ne getirdim biliyor musunuz?"

diye sorarak çocukların dikkatini çeker ve devam eder:

"İşteeee! Sizce bu nedir? Evet, bu bir şapka. Ama bu şapka sizin bildiğiniz şapkalar gibi değil, bu benim düşünme şapkam. Düşünmek istediğimde ve aklıma bir şey gelmediğinde hemen bu şapkamı takıyorum. Ama bazen ben şapkamı evde unutuyorum. O zaman ne yapıyorum biliyor musunuz? Benim güzel şapkam yanımdaymış gibi yapıp onu kafama takıyorum. Şimdi sizlerin de bir düşünme şapkası olsun."

Öğretmen çocuklara tek tek şapkalarının rengini sorar. Çocuklar şapkaları varmış gibi yaparlar.

Öğretmen çocuklardan şapkalarını yanlarına koymalarını ister. Ardından çocuklar için hazırlanan **"Çevre Muhafızları"** etkinliğini dağıtır ve kalemlerini almalarını söyler.

Öğretmen:

"Çocuklar, düşünme şapkalarınızı takın ve resmi inceleyin."

der.

Çocuklar düşünme şapkalarını takıyormuş gibi yaparak görseli incelerler.

Resimlerde yer alan doğru ve yanlış çevre davranışlarını belirlemeleri istenir.

- Yanlış olan davranışın kutucuğuna **"X"** işareti,
- Doğru olan davranışın kutucuğuna ise **"✔"** işareti konulur.

Çocuklar bu işaretleri bilmiyorlarsa öğretici işaretlerin ne anlama geldiğini açıklar.

Öğretmen resimde yanlış olan davranışların doğru hâllerinin neler olabileceği üzerine çocuklarla konuşur. Çocukların günlük hayatlarında gözlemledikleri doğru ve yanlış çevre davranışlarından örnek vermelerini teşvik eder.

Ardından öğretmen çocuklarla aşağıdaki şiiri okur. Şiir okunurken uygun jest ve hareketlerden yararlanılabilir.

ÇEVREMİZİ KORUYALIM

Allah yarattı her şeyi
Dünyayı, ağacı, çiçekleri
Sorumlu yaptı bizleri
Koruyalım güzellikleri
Evde, okulda, bahçede
Çöpleri atma yere
Çevremizi koruyalım
Mutlu mutlu yaşayalım.

Şiirin ardından çocuklara **"Çevre Muhafızları"** etkinliğindeki şapkaları istedikleri gibi boyamaları için zaman verilir.

Boyanan şapkalar kesilir ve çubuklara yapıştırılır. Değerlendirme sırasında çocuklardan hazırladıkları şapkaları başlarına takıyormuş gibi yapmaları istenir.

AİLE KATILIMI

Bulduğundan Daha Temiz Bırak!

Çocuklardan bir hafta boyunca kullandıkları en az bir ortak alanı **buldukları kadar temiz veya daha temiz bırakmaları** istenir.

Bu alan;

- sınıf,
- okul bahçesi,
- evin ortak alanı,
- park,
- cami,
- gençlik merkezi

olabilir.

Hafta sonunda çocuklara:

"Bu hafta hangi ortak alanın temiz kalmasına katkı sağladın?"

sorusu yöneltilir.

DİJİTAL İÇERİK

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Neşeli Dostlar Sokağı – 86. Bölüm: Beden Mahremiyeti, Tuvalet ve Banyoda Mahremiyet
Süre:	29 dakika 29 saniye
Konu:	Mahremiyet
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=SU9UmJSuji0

MESAJINI GÜÇLENDİR

Ayet

"Ey iman edenler! Ellerinizin altında bulunanlar ve henüz ergenlik çağına gelmemiş olanlarınız, üç vakitte yanınıza girerken sizden izin istesinler..."

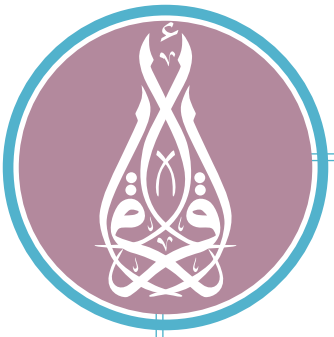
(Nûr Suresi, 58. Ayet)

Hadis

"Biriniz üç defa izin ister de kendisine izin verilmezse geri dönsün."

(Buhârî, İsti'zân, 13)

Özlü Sözler

"Sınırımı korumak kendime, başkasının sınırını korumak ona saygıdır."

Esmâ-i Hüsnâ

EL-HAFÎZ (cc):

- Koruyan ve muhafaza eden.

EL-HAFÎZ İSMİ HAYATIMA NASIL YANSIR?

Allah'ın bize emanet ettiği bedenimizi, özelimizi ve kişisel bilgilerimizi korumaya özen gösteririz. Başkalarının bedenine, eşyalarına ve özel alanlarına da aynı özenle yaklaşırız.

HİKAYE

Benim Resmim, Benim Sınırım

Minik Ayı Pofu, resim yapmayı çok seviyordu. Bir gün arkadaşı Tavşan Zıpzıp'ın komik bir resmini çizdi. Resmi o kadar beğendi ki hemen diğer arkadaşlarına göstermeye başladı.

Zıpzıp resmi görünce çok üzüldü:

"Pofu, bu resmimi herkese göstermek istemiyorum. Önce bana sormalıydın." dedi.

Pofu şaşırdı.

Tam o sırada Bilge Baykuş yanlarına geldi:

"Her insanın kendisine ait özel bir alanı vardır. Bedenimiz, eşyalarımız, odamız, fotoğraflarımız ve bazı konuşmalarımız bize özeldir. Başkasına ait olan bir şeyi kullanmadan ya da paylaşmadan önce izin istemeliyiz."

Pofu hatasını anladı.

"Özür dilerim Zıpzıp. Bundan sonra sana sormadan hiçbir resmini paylaşmayacağım." dedi.

O günden sonra Pofu bir arkadaşının resmini çizmek, eşyasını kullanmak ya da fotoğrafını göstermek istediğinde önce şu soruyu sordu:

"İzin verir misin?"

Çünkü artık biliyordu:

Bir arkadaşına değer vermenin yollarından biri de onun sınırlarına saygı göstermektir.

Düzenleyen: Hüseyin Yavuz

Değerlendirme Soruları

- Pofu hangi davranışıyla hata yaptı?
- Zıpzıp neden rahatsız oldu?
- Bir arkadaşımızın fotoğrafını veya resmini paylaşmadan önce ne yapmalıyız?
- Sana ait hangi şeylerin özel olduğunu düşünüyorsun?
- Bir kişi "Hayır" dediğinde ne yapmalıyız?

HAFTANIN UYGULAMA ETKİNLİĞİ

Etkinlik Adı: Mahremiyet Trafik Işıkları: Dur – Sor – İzin Al

Kazandırdığı Değer:

- Özel alanını ihlal edebilecek fiziksel temasları ayırt eder. (TYMM Ortak Metni D8.1.3.)
- Sosyal ilişkilerinde kişisel sınırlarını belirler. (TYMM Ortak Metni D8.1.5.)
- Bedensel ve mekânsal mahremiyetin korunmasına özen gösterir. (TYMM Ortak Metni D8.4.1.)

Amaç:

Çocukların bedenlerinin, kişisel eşyalarının ve özel alanlarının kendilerine ait olduğunu fark etmelerini; başkalarının sınırlarına saygı göstermelerini, bir davranıştan önce izin istemelerini ve kendilerini rahatsız eden durumlarda "Hayır", "Dur" diyerek güvenilir bir yetişkinden yardım isteyebilmelerini sağlamak.

Etkinlik İçeriği:

Eğitici çocuklara kırmızı, sarı ve yeşil kartları gösterir:

Kırmızı: DUR
Sarı: ÖNCE SOR
Yeşil: İZİN VARSA DEVAM ET

Ardından çocuklara günlük hayattan kısa durumlar okunur:

- Arkadaşının kalemini almak istiyorsun.
- Arkadaşına sarılmak istiyorsun.
- Arkadaşının fotoğrafını çekmek istiyorsun.
- Kapısı kapalı bir odaya girmek istiyorsun.
- Birisi sen istemediğin hâlde sana dokunuyor.
- Arkadaşının çantasının içinde ne olduğunu merak ediyorsun.
- Bir arkadaşın sana özel bir şey anlattı.
- Birisi senden istemediğin bir fotoğrafını paylaşmanı istiyor.

Her durumdan sonra çocuklar uygun kartı kaldırır.

Eğitici özellikle şu üç basamağı vurgular:

1. DUR

Başkasının bedeni, eşyası veya özel alanı söz konusuysa önce dur.

2. SOR

"İzin verir misin?" diye sor.

3. CEVABA SAYGI DUY

Karşındaki kişi "Hayır" diyorsa ısrar etme.

Daha sonra çocuklarla **"Kişisel Alan Balonu"** çalışması yapılır. Her çocuk bulunduğu yerde kollarını iki yana açarak kendi kişisel alanını fark eder.

Eğitici:

"Bu alan sizin görünmez balonunuz olsun. Birisi bu alana yaklaşırken sizi rahatsız ediyorsa ne söyleyebilirsiniz?" diye sorar.

Çocuklarla birlikte şu ifadeler çalışılır:

"Dur."

"Bunu istemiyorum."

"Lütfen bana dokunma."

"Hayır."

Çocuğa, kendisini rahatsız eden veya korkutan bir durum yaşadığında oradan uzaklaşması ve **anne, baba, öğretmen veya güvendiği başka bir yetişkine mutlaka haber vermesi gerektiği** açıklanır.

Etkinlik şu cümleyle tamamlanır:

"Benim sınırım bana, senin sınırın sana özel. İzin ister, sınırlara saygı gösteririm."

AİLE KATILIMI

Bu Hafta "Önce İzin" Diyoruz!

Bir hafta boyunca;

- *Başkasının eşyasını kullanmadan,*
- *Birinin odasına girmeden,*
- *Bir arkadaşımıza sarılmadan,*
- *Başkasının fotoğrafını çekmeden veya paylaşmadan*

önce ***izin istemeye*** *dikkat ediyoruz.*

Hafta sonunda çocuklara:

"Bu hafta hangi durumda izin istedin?"

sorusu yöneltilir.

DİJİTAL İÇERİK

Video Tanıtıcı Notlar Başlık:	Pepee – Bedenim Bana Aittir	Pepe ve Bebe Çocuk Şarkıları & Eğitici Çizgi Film – Düşyeri
Süre:	10:16
Konu:	Mahremiyet
Link:	https://www.youtube.com/watch?v=jCZzL5UmorI&list=RDjCZzL5UmorI&start_radio=1

MESAJINI GÜÇLENDİR

Ayet

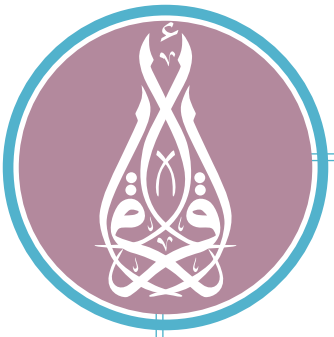
"Ey iman edenler! Kendi evlerinizden başka evlere, sahiplerine seslenip izin almadan ve onlara selam vermeden girmeyin. Bu, sizin için daha temiz bir davranıştır."

(Nur, 24/27)

Hadis

"İzin istemek üç defadır. Eğer izin verilirse girersin, verilmezse geri dönersin."

(Buhârî, İstizân, 13 (Hadis No: 6245); Müslim, Âdâb, 33 (Hadis No: 2153))

Özlü Sözler

"İnsanlar arasındaki en güzel mesafe, saygıyla korunan mahremiyettir."

Esmâ-i Hüsnâ

EL-HAFÎZ (cc):

- Her şeyi koruyan ve gözeten.
- Emanetleri muhafaza eden, kullarını her türlü tehlikeden sakındıran

EL-HAFÎZ İSMİ HAYATIMA NASIL YANSIR?

- Bana emanet edilen her şeyi titizlikle korurum.
- Sözlerime ve davranışlarıma dikkat ederek kendimi muhafaza ederim.
- Gizli-açık her hâlimin Allah'ın gözetiminde olduğunu bilirim.
- Ailemi ve çevremi korumak için sorumluluk alırım.
- Dua ve tevekkülle Allah'ın koruyuculuğuna sığınırım.

HİKAYE

Küçük Kapının Sırrı

Ömer ile arkadaşı Hamza, sınıfta oyun oynuyordu. Öğretmenleri de çocukların yanındaydı.

Sınıfın bir köşesinde kartondan yapılmış küçük bir oyun evi vardı. Hamza evin içine girdi ve kapısını kapattı.

Ömer de onunla oynamak istedi. Kapıyı hemen açacakken öğretmeni seslendi:

— Ömer, kapalı bir kapının önünde ne yaparız?

Ömer biraz düşündü:

— Önce kapıyı çalarız!

Ömer kapıyı hafifçe çaldı:

— Hamza, içeri girebilir miyim?

Hamza içeriden cevap verdi:

— Biraz bekler misin? Oyuncaklarımı hazırlıyorum.

Ömer sabırla bekledi. Çok geçmeden kapı açıldı.

— Şimdi gelebilirsin, dedi Hamza.

Ömer gülümseyerek içeri girdi. İki arkadaş birlikte küçük bir şehir kurmaya başladılar. Tahta bloklardan evler, yollar ve bir köprü yaptılar.

Bir süre sonra Ömer, evin köşesinde duran süslü bir kutu gördü.

— Bu kutunun içinde ne var? diye sordu.

Kutuyu merak etmişti ama kapağını açmadı.

— Kutuna bakabilir miyim? diye sordu.

Hamza gülümsedi:

— Bakabilirsin. İçinde senin için hazırladığım bir şey var.

Ömer kutuyu açtı. İçinden, üzerine gülen bir yüz çizilmiş kâğıt bir yıldız çıktı.

— Bu senin, dedi Hamza. Çünkü sen kapıyı çaldın ve beni bekledin.

Ömer yıldızı çok sevdi.

Öğretmenleri çocukların yanına geldi:

— İzin istemek, başkasının özel alanına dikkat etmektir. Buna mahremiyet denir. Her insanın kendisine ait bir alanı ve eşyaları vardır. Bir odaya girerken, bir kutuyu açarken veya başkasının eşyasını kullanırken önce izin istemeliyiz.

Ömer:

— Yani her merak ettiğim şeyi hemen açmamalıyım, değil mi? diye sordu.

— Evet, dedi öğretmeni. Önce sahibine sormalısın. Kur'an-ı Kerim'de de bir yere girerken izin istememiz öğütlenir. Peygamberimiz bize izin istemeyi ve başkalarının mahremiyetine dikkat etmeyi öğretmiştir.

Hamza:

— İzin isteyince kimsenin özel alanına izinsiz girmemiş oluruz, dedi.

Öğretmeni başını salladı:

— Mahremiyet bu yüzden önemlidir. Kendi sınırlarımızı korumamıza ve başkalarının sınırlarına dikkat etmemize yardımcı olur.

İki arkadaş yaptıkları şehrin girişine küçük bir kapı eklediler. Kapının üzerine de kâğıt yıldızı yerleştirdiler.

Artık şehirlerine girmek isteyen herkes önce kapıyı çalacak ve izin isteyecekti.

Ömer ile Hamza o gün şunu öğrendi: Mahremiyet, herkesin kendine ait alanını ve eşyalarını korumaktı. İzin istemek ise mahremiyete dikkat etmenin en güzel yollarından biriydi.

Derleme

HAFTANIN UYGULAMA ETKİNLİĞİ

Etkinlik Adı: İzin Alalım

Kazandırdığı Değer:

- Bedensel ve mekânsal mahremiyetin korunmasına özen gösterir. (TYMM Ortak Metni D8.4.1.)
- Ortak kullanım alanlarında bedensel gizliliği ve kişisel eşyaları korumaya, başkasını rahatsız edecek davranışlarda bulunmamaya dikkat eder. (TYMM Ortak Metni D8.4.2.)

Amaç:

Çocukların ailede ve sosyal yaşamda kişisel alan, özel eşya ve mekânsal mahremiyet sınırlarını fark etmelerini; kapalı alanlara girerken, başkasının eşyasını kullanırken ve başkasına ait bir görüntüyü paylaşırken izin isteme alışkanlığı kazanmalarını sağlamak.

Etkinlik İçeriği:

Eğitici çocuklara üç kısa olay canlandırır.

1. Olay – Özel Eşyalar

Eğitici bir kutuyu masaya bırakır:

"Bu kutuda bana ait özel eşyalar var." der ve uzaklaşır.

Bir öğrenci kutuyu izinsiz açmaya çalışır.

Canlandırma durdurulur:

- Burada yanlış olan nedir?
- Çocuk ne yapmalıydı?

Doğru davranış birlikte canlandırılır:

"Bu kutuya bakabilir miyim?"

2. Olay – Kapalı Oda

Bir kişinin odasında dinlendiği canlandırılır. Başka bir çocuk kapıyı çalmadan içeri girer.

Canlandırma durdurulur:

- İçeri girmeden önce ne yapmalıydı?

Çocuklar sırayla kapıyı çalar:

"Girebilir miyim?"

Cevap gelmeden içeri girilmemesi gerektiği vurgulanır.

3. Olay – Banyo ve Tuvalet

Bir kişinin banyoda olduğu canlandırılır. Başka biri kapıyı açmaya çalışır.

Çocuklara:

- Kapalı bir banyo veya tuvalet kapısını açabilir miyiz?
- İçeride biri varsa ne yapmalıyız?

soruları yöneltilir.

Çocukların **kapıyı çalma, bekleme ve izin isteme** davranışlarını canlandırmaları sağlanır.

Etkinliğin sonunda eğitici şu cümleyi söyler:

"Mahremiyet yalnızca kendi sınırımı korumak değil, başkasının sınırına da saygı göstermektir."

Çocuklar hep birlikte:

"Kapıyı çalarım, izin isterim, sınırlara saygı gösteririm."

cümlesini tekrar eder.

AİLE KATILIMI

Üç Saniye Dur, Sonra Sor!

Çocuklardan hafta boyunca bir başkasının eşyasını almak, odasına girmek, fotoğrafını çekmek veya ona dokunmak istediklerinde **üç saniye durmaları ve önce izin istemeleri** beklenir.

Hafta sonunda çocuklardan yaşadıkları bir örneği sınıfta paylaşmaları istenir.

Veli Mektubu:

Değerli Velimiz,

ÇEDES Projesi kapsamında her ay çocuklarımızın gönül dünyasında filizlenmesini arzu ettiğimiz bazı değerler üzerinde duruyoruz. Bu ay öğrencilerimizle saygı ve selamlaşma, temizlik ve mahremiyet değerleri üzerine çalışmalar gerçekleştireceğiz.

Selamlaşma, kalpler arasında köprü kurmanın, sevgiyi ve huzuru yaymanın en güzel yollarından biridir. Bir tebessüm eşliğinde verilen içten bir selam; karşımızdaki kişiye değer vermenin, toplumsal bağlarımızı güçlendirmenin ve Peygamberimizin sünnetini yaşatmanın güzel bir ifadesidir. Selamlaşmayı alışkanlık hâline getiren birey, çevresine nezaket ve güven taşır.

Temizlik, yalnızca bedensel bir alışkanlık değil; insanın kendisine, çevresine ve birlikte yaşadığı insanlara karşı sorumluluğunun da bir göstergesidir. Bedenimizi, kıyafetlerimizi ve yaşadığımız alanları temiz tutmak kadar; dilimizi incitici sözlerden, davranışlarımızı başkalarına zarar verecek tutumlardan uzak tutmak da temizliğin ahlaki boyutunu oluşturur.

Mahremiyet ise bireyin hem kendisine hem de başkalarına duyduğu saygının temel göstergelerinden biridir. Çocuğun kendi kişisel alanını koruması, başkalarının özel alanlarına saygı göstermesi, izin isteme bilinci kazanması ve beden sınırlarını tanıması mahremiyet eğitiminin önemli unsurlarıdır. Mahremiyet bilinci gelişen çocuk, hem kendi sınırlarını korumayı hem de başkalarının sınırlarına saygı göstermeyi öğrenir.

ÇEDES Projesi, öğrencilerimizin yalnızca akademik yönden değil; millî, manevi, ahlaki ve insani değerler bakımından da gelişimlerini desteklemeyi amaçlamaktadır. Selamlaşmanın nezaketini, temizliğin sorumluluğunu ve mahremiyetin sınır bilincini hayatına taşıyan çocukların daha duyarlı ve saygılı bireyler olarak yetişeceğine inanıyoruz.

Bu süreçte en büyük destekçilerimizden biri de siz kıymetli velilerimizsiniz. Çocuklarımızın öğrendikleri değerleri günlük hayatlarına taşıyabilmeleri için göstereceğiniz ilgi ve rehberlik son derece kıymetlidir.

Kazanımlara ulaşmada gerçekleştireceğimiz etkinliklerin daha etkili ve kalıcı olabilmesi için sizlerden;

- *Çocuğunuzla kulüp faaliyetlerinde gerçekleştirilen etkinlikler hakkında sohbet etmenizi,*
- *Evde ve sosyal çevrede selamlaşmayı bir aile kültürü hâline getirmenizi,*
- *Kişisel temizlik ve düzen konusunda çocuğunuza rehberlik etmenizi,*
- *Odasına girerken kapıyı çalmak, eşyalarını kullanırken izin istemek gibi mahremiyet sınırlarına ev içinde özen göstererek örnek olmanızı,*
- *Çocuğunuzun olumlu, nazik ve saygılı davranışlarını takdir etmenizi,*
- *Öğretici tarafından verilen görevlerde çocuğunuza destek olmanızı*

önemsiyor, vereceğiniz destek için teşekkür ediyoruz.

Sevgi ve saygılarımızla.

ÇEDES Kulübü

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÇEDES

Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

MEB Beşevler Kampüsü F Blok Yenimahalle/ANKARA
Telefon: 0.312 413 37 41 / 0.312 413 39 57

cedes.meb.gov.tr